

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

16.10.2013

B7-0476/2013

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego, ze
zwróceniem szczególnej uwagi na tragiczne wydarzenia u wybrzeży
Lampeduzy
(2013/2827(RSP))

**Juan Fernando López Aguilar, Sylvie Guillaume, Claude Moraes,
Rita Borsellino**
w imieniu grupy S&D

RE\1006914PL.doc

PE519.354v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

B7-0476/2013

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie przepływów migracyjnych w rejonie Morza Śródziemnego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tragiczne wydarzenia u wybrzeży Lampeduzy (2013/2827(RSP))

Parlament Europejski

- uwzględniając dyskusje w Radzie, które odbyły się w dniach 7 i 8 października 2013 r., w sprawie niedawnych wydarzeń u wybrzeży Lampeduzy,
- uwzględniając oświadczenia przewodniczącego Komisji i komisarz Cecylia Malmström z dnia 9 października 2013 r.,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców z dnia 12 października 2013 r.¹,
- uwzględniając rezolucję 1872(2012) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy zatytułowaną „Śmierć na Morzu Śródziemnym: kto ponosi odpowiedzialność?” i przyjętą dnia 24 kwietnia 2012 r.,
- uwzględniając wcześniejsze oświadczenia specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka w odniesieniu do migrantów i jego ostatnie sprawozdanie z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie zarządzania granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej i jego wpływem na prawa człowieka w odniesieniu do migrantów²,
- uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając konwencję genewską z 1949 r. oraz dodatkowe protokoły do niej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu³,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (COM(2013)0197),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1168/2011 z dnia 25 października 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004

¹ <http://www.unhcr.org/print/52594c6a6.html>

² http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session23/A.HRC.23.46_en.pdf

³ Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 11.

ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej¹,

- uwzględniając stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu dnia 10 października 2013 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../2013 ustanawiającego europejski system nadzoru granic (EUROSUR)²,
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 20 marca 2013 r. zatytułowany „Europejska polityka sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa” (JOIN/2013/0004),
 - uwzględniając swą rezolucję z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru południowego³,
 - uwzględniając pytanie ustne z dnia 20 maja 2013 r. dotyczące dobrowolnego i stałego unijnego programu relokacji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z wizyty delegacji komisji na Lampeduzie w listopadzie 2011 r.,
 - uwzględniając art. 77, 78, 79 oraz 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w wyniku tragedii, do której doszło dnia 3 października 2013 r. u wybrzeży Lampeduzy, śmierć poniosło 360 migrantów, a setki osób uznano za zaginione; mając na uwadze kolejną tragedię u wybrzeży Malty, która wydarzyła się w dniu 11 października 2013 r. i w której zginęły kolejne 23 osoby;
- B. mając na uwadze, że według szacunków Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji co najmniej 20 000 osób zginęło na morzu od 1993 r., co po raz kolejny ukazuje konieczność dołożenia wszelkich starań, by ratować ludzi w sytuacji zagrożenia życia, oraz konieczność wywiązywania się przez państwa członkowskie z międzynarodowych zobowiązań dotyczących ratownictwa na morzu;
- C. mając na uwadze, że nadal na poziomie UE panuje brak jasności w sprawie podziału odpowiedzialności między poszczególnymi zaangażowanymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy statkom w niebezpieczeństwie, a także odpowiedzialności za koordynowanie działań poszukiwawczych i ratowniczych;
- D. mając na uwadze, że przemytnicy i handlarze ludźmi wykorzystują nielegalną migrację, a ofiary tego procederu są zmuszane do przybycia do Europy, zwabiane tam lub zachęcane do tego przez sieci przestępcze oraz mając na uwadze, że sieci przestępcze stanowią poważne zagrożenie dla życia migrantów i wyzwanie dla UE;

¹ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 1.

² P7_TA(2013)0416.

³ Dz.U. C 296 E z 2.10.2012, s. 114.

- E. mając na uwadze, że zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności zapisano w art. 80 TFUE;
- F. mając na uwadze, że celem nowego wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS) po wprowadzeniu do niego zmian jest zapewnienie bardziej jasnych zasad oraz sprawiedliwej i odpowiedniej ochrony osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej;
- G. mając na uwadze, że prawo UE już przewiduje szereg narzędzi, takich jak wspólnotowy kodeks wizowy i kodeks graniczny Schengen, umożliwiających przyznawanie wiz humanitarnych;
- H. mając na uwadze, że państwa członkowskie należy zachęcać do wykorzystywania środków, które zostaną udostępnione w ramach Funduszu Migracji i Azylu oraz środków dostępnych w ramach działania przygotowawczego „Umożliwienie przesiedlenia uchodźców w sytuacjach wyjątkowych”, które obejmuje między innymi następujące kroki: wsparcie dla osób posiadających już status uchodźców uznany przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR); wspieranie działań nadzwyczajnych w przypadku grup uchodźców uznanych za priorytetowe, które są ofiarami ataku zbrojnego i które znajdują się w wyjątkowo trudnej sytuacji, mogącej zagrażać ich życiu; zapewnianie w razie potrzeby dodatkowego wsparcia finansowego w sytuacjach nadzwyczajnych dla UNHCR i jego organizacji łącznikowych w państwach członkowskich i na szczeblu UE;
1. jest zdania, że zdarzenia u wybrzeży Lampeduzy powinny stać się momentem przełomowym dla Unii Europejskiej oraz że jedynym sposobem zapobiegania kolejnym tragediom jest przyjęcie skoordynowanego podejścia opartego na solidarności i odpowiedzialności oraz wspieranego przez wspólne instrumenty;
 2. wyraża zaniepokojenie faktem, że wciąż coraz więcej osób ryzykuje życie, przemierzając Morze Śródziemne w kierunku UE na niebezpiecznych łodziach; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia środków umożliwiających bezpieczny dostęp do systemu azylowego Unii bez konieczności uciekania się do pomocy przemytników ludzi lub sieci przestępczych oraz bez narażania własnego życia na niebezpieczeństwo;
 3. wzywa państwa członkowskie do zbadania i promowania wszystkich istniejących przepisów i procedur UE pozwalających na bezpieczne dostanie się na terytorium UE; zauważa, że preferowane jest legalne przekraczanie granicy UE w odróżnieniu od nielegalnego jej przekraczania, które niesie ze sobą ryzyko handlu ludźmi;
 4. wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozważenia narzędzi dostępnych w ramach polityki wizowej UE w omawianym regionie w celu ułatwiania migracji do UE legalnymi kanałami, a tym samym pomagania w ograniczaniu zachęt do nielegalnej imigracji do UE;
 5. wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie do monitorowania mieszanych przepływów migracyjnych z zastosowaniem dostępnych instrumentów europejskich i krajowych oraz do zachowania dobrej koordynacji i komunikacji, np. poprzez gromadzenie i analizę właściwych informacji;
 6. wzywa Unię, Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach

Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (FRONTEX) i państwa członkowskie do dopilnowania, aby niesienie pomocy migrantom znajdującym się w niebezpieczeństwie i operacje ratunkowe na morzu znalazły się wśród głównych priorytetów przy wdrażaniu niedawno przyjętego rozporządzenia w sprawie EUROSUR;

7. wzywa UE do zacieśnienia współpracy z państwami trzecimi, w szczególności w kontekście polityki sąsiedztwa, m.in. poprzez wspieranie i zachęcanie tych państw do wypełniania ich zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w tym w odniesieniu do ratownictwa na morzu, ochrony uchodźców i poszanowania praw podstawowych;
8. podkreśla, że w kwestii przyjmowania uchodźców i migrantów konieczne jest spójniejsze podejście i większa solidarność z państwami członkowskimi, na które wywierana jest szczególna presja; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia właściwego wdrażania wszystkich przepisów dotyczących poszczególnych instrumentów CEAS;
9. podkreśla w szczególności znaczenie podziału odpowiedzialności finansowej w obszarze azylu i zaleca utworzenie mechanizmu o solidnym podłożu finansowym opartego o obiektywne kryteria w celu ograniczenia presji na państwa członkowskie przyjmujące dużą liczbę osób ubiegających się o azyl oraz osób objętych ochroną międzynarodową na zasadzie pełnego lub proporcjonalnego zwrotu;
10. przypomina, że unijna solidarność powinna iść w parze z odpowiedzialnością; przypomina państwom członkowskim o ich obowiązku prawnym niesienia pomocy migrantom na morzu; wzywa te państwa członkowskie, które nie wywiązują się ze swoich zobowiązań międzynarodowych, do zaprzestania zawracania łodzi z migrantami na pokładzie;
11. wzywa współprawodawców, a w szczególności Radę, do szybkiego uzgodnienia zasad przejmowania koordynowanych przez FRONTEX operacji na morzu w celu ustanowienia skutecznych i skoordynowanych działań ratowniczych na szczeblu unijnym oraz w celu dopilnowania, by operacje były prowadzone w pełnej zgodności z właściwymi międzynarodowymi prawami człowieka oraz z przepisami i normami dotyczącymi uchodźców, jak też z obowiązkami wynikającymi z prawa morza;
12. wzywa UE i państwa członkowskie do uchylenia lub do dokonania przeglądu prawa, na mocy którego osoby udzielające pomocy migrantom na morzu są traktowane jak przestępcy; wzywa Komisję do zaproponowania zmian w dyrektywie Rady 2002/90/WE definiujących ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu¹ w celu sprecyzowania, że niesienie pomocy humanitarnej migrantom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu należy przyjąć z zadowoleniem, a nie postrzegać jako działanie, które powinno podlegać jakimkolwiek sankcjom;
13. wzywa Unię i państwa członkowskie do dopilnowania, aby kapitanowie statków podejmujący działania poszukiwawcze i ratownicze nie byli oskarżani o ułatwianie przemytu uratowanych osób lub by nie stawiano im zarzutów karnych;

¹ Dz.U. L 328 z 5.12.2002, s. 17.

14. wzywa Unię i państwa członkowskie do ustanowienia mechanizmów profilowania i kierowania spraw, w tym dostępu do sprawiedliwych i skutecznych procedur azylowych dla osób, które mogą potrzebować ochrony międzynarodowej, w oparciu o uznanie faktu, że sprowadzenie na ląd niekoniecznie pociąga za sobą wyłączną odpowiedzialność państwa, na którego terytorium znalazły się osoby uratowane na morzu, za dalsze zajmowanie się takimi osobami i znajdowanie odpowiednich rozwiązań;
15. wzywa Unię i państwa członkowskie do wypracowania skutecznych i przewidywalnych mechanizmów identyfikacji bezpiecznych miejsc sprowadzania na ląd uratowanych uchodźców i migrantów;
16. wzywa państwa członkowskie do przestrzegania zasady „non-refoulement” zgodnie z obowiązującym prawem międzynarodowym i unijnym; wzywa państwa członkowskie do natychmiastowego zaprzestania wszelkich niewłaściwych i rozszerzonych praktyk przetrzymywania z naruszeniem prawa międzynarodowego i europejskiego, a także wskazuje, że środki dotyczące zatrzymania migrantów muszą być zawsze przedmiotem decyzji administracyjnej, muszą być należycie uzasadnione i tymczasowe;
17. przypomina państwom członkowskim, że osobami, które szukają ochrony międzynarodowej, powinny zajmować się właściwe krajowe organy ds. azylu oraz że osoby te powinny mieć dostęp do sprawiedliwych i skutecznych procedur azylowych;
18. wzywa państwa członkowskie do rozważenia, w razie potrzeby, stosowania artykułu 3 ust. 2 rozporządzenia 604/2013¹ w celu przyjęcia odpowiedzialności za wnioski o azyl osób, które są narażone na niemożność skorzystania z dostępu do ich praw w państwie członkowskim, które nie jest w stanie wypełniać swoich obowiązków; potwierdza, że w podobny sposób państwa członkowskie powinny rozważyć zastosowanie art. 15 wspomnianego rozporządzenia w celu łączenia rodzin wielopokoleniowych;
19. zachęca państwa członkowskie do zajmowania się pilnymi potrzebami poprzez przesiedlanie, oprócz istniejących krajowych kwot, oraz poprzez przyjmowanie uchodźców z powodów humanitarnych; zachęca państwa członkowskie do wykorzystywania wciąż dostępnych środków w ramach działania przygotowawczego / projektu pilotażowego dotyczącego przesiedlania;
20. wzywa do zwiększenia budżetu Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) oraz budżetu Frontex; przypomina, że odpowiednie finansowanie tych instrumentów jest kluczowe dla wypracowania skoordynowanego podejścia;
21. wzywa Frontex i państwa członkowskie do zagwarantowania, że wszyscy funkcjonariusze straży granicznej oraz inny personel państw członkowskich wchodzący w skład europejskich zespołów straży granicznej oraz pracownicy Frontex są szkoleni w zakresie właściwego prawa unijnego i prawa międzynarodowego, w tym w zakresie praw podstawowych i dostępu do ochrony międzynarodowej, oraz otrzymują wytyczne służące identyfikacji osób ubiegających się o ochronę w celu kierowania ich do odpowiednich struktur, zgodnie z art. 5 zmienionego rozporządzenia w sprawie Frontex;

¹ Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31.

22. z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar powołania grupy zadaniowej do spraw przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego; podkreśla, że należy postrzegać to jedynie jako pierwszy krok ku wypracowaniu bardziej ambitnego podejścia;
23. wzywa w ogólny sposób do bardziej holistycznego podejścia, które można by przyjąć w odniesieniu do polityki UE w zakresie azylu, legalnej migracji, zatrudnienia, nielegalnej imigracji, wiz, granic zewnętrznych, spraw zagranicznych i rozwoju, w celu zapewnienia kompleksowego podejścia do powiązanych ze sobą kwestii migracji;
24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.